

De effecten van beveiligingscamera's op veiligheidsgevoelens

Universiteit Twente – Bachelor these

Anne Oltvoort – s1612395

Begeleiders: Peter de Vries en Thomas van Rompay

Samenvatting

Deze studie onderzoekt het effect van beveiligingscamera's op veiligheidsgevoelens. Daarbij wordt de focus gelegd op welke rol het belang dat mensen hechten aan privacy, het vertrouwen dat men heeft in de politie en de reden die men geeft aan camera aanwezigheid spelen. Er werd gebruik gemaakt van data die verzameld werd middels een online experiment in combinatie met een online enquête welke door 158 mensen is ingevuld. De resultaten lieten voornamelijk zien dat de respondenten een omgeving het meest veilig waardeerden wanneer geen camera aanwezig was, gevolgd door een omgeving waar wel een camera aanwezig was en de omgeving waar een camera met een bord van de politie aanwezig was werd als minst veilig beoordeeld. In de discussie wordt ingegaan op limitaties, er wordt gezocht naar mogelijke verklaringen en worden aanbevelingen voor toekomstig onderzoek gedaan.

Abstract

This study addresses the effects of security cameras on safety feelings. In the present research we focus on the way safety feelings are affected by how important people think their privacy is, to what extent people trust the police and by the perceived purpose of camera presence. Data was used from an online experiment in combination with data from an online questionnaire of 158 respondents. The results of this study indicate that respondents mostly perceived an environment without camera presence most safe, followed by an environment with a security camera. The environment with a security camera and a police sign was perceived as least safe. In the discussion there will be attention on limitations, possible explanations and recommendations for future research will be given.

Introductie

Op het station Südkreuz in Berlijn, Duitsland worden binnenkort 'slimme beveiligingscamera's' geplaatst. Deze camera's zijn met technologieën uitgerust waardoor verdacht gedrag kan worden gedetecteerd: zo zouden zakkenrollers bijvoorbeeld kunnen worden herkend doordat de camera's gezichten registreren en het daarbij horende gedrag, wanneer iemand vaak heen en weer loopt

bijvoorbeeld (Dinger, 2017). Komend jaar zullen deze camera's in Duitsland worden getest en verbeterd, met als doel om de veiligheid te bevorderen.

In Duitsland is, onder andere naar aanleiding van de plaatsing van meer camera's, een hevig debat ontstaan over beveiligingscamera's. Want hoewel de Duitse Bondsregering pleit voor meer beveiligingscamera's om de veiligheid te vergroten, is de linkse deelstaat Berlijn tegen. Zij geven aan liever het veiligheidsgevoel van burgers te vergroten door andere maatregelen, want de stad zou zijn 'vrije karakter' verliezen door de komst van nog meer camera's (Becker, 2016). De meningen zijn dus verdeeld: voorstanders van meer camera's willen criminaliteit voorkomen en camerabeelden achteraf gebruiken ter opsporing, waar tegenstanders bijvoorbeeld aangeven dat beveiligingscamera's een 'placebo zijn voor het subjectieve veiligheidsgevoel', omdat ze nauwelijks preventief werken want criminelen zouden zich kunnen voorbereiden op camera-aanwezigheid (Tempel, 2016).

Hoewel aangegeven wordt dat camera's als placebo kunnen werken en daarmee het veiligheidsgevoel (onterecht) vergroten, kan aanwezigheid van beveiligingscamera's daarentegen ook een negatief effect hebben op veiligheidsgevoel. Bijvoorbeeld omdat ze kunnen suggereren dat ze nodig zijn. Daarnaast is een van de grootste bezorgdheden onder de bevolking dat hun privacy steeds meer in het geding komt. Voor mensen die veel belang hechten aan privacy kan een camera als bedreiging overkomen, omdat privacy wordt ingeperkt door camera-aanwezigheid.

Privacy is een belangrijk onderwerp dat onder druk staat in de huidige maatschappij. De Europese Unie heeft daarom besloten dat vanaf 25 mei 2018 een nieuwe wet zal gelden: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) (Kroeks-de, Westerdijk, & Zwenne, 2016). Hierin worden onder andere privacy rechten versterkt en uitgebreid. Hieronder valt ook de kwestie van beveiligingscamera's. Dit betekent in de praktijk dat kenbaar moet worden gemaakt aan burgers wanneer zij gefilmd worden door beveiligingscamera's. De Europese Unie houdt zich dus bezig met veranderingen in de regelgeving omtrent communicatie van camera-aanwezigheid. Daarom is het voor de Europese Unie van belang om te weten hoe de aanwezigheid van beveiligingscamera's het best gecommuniceerd kan worden naar de bevolking, zodat het veiligheidsgevoel toeneemt. De vraag die hieruit volgt luidt:

'Wat is het effect van de manier waarop camera aanwezigheid gecommuniceerd wordt op de waargenomen veiligheid?'

Theoretisch Kader

Veiligheidsgevoel. Camera aanwezigheid kan veel verschillende effecten hebben op het waargenomen veiligheidsgevoel van mensen, waarbij grofweg onderscheid kan worden gemaakt uit 2 effecten: mensen gaan zich veiliger voelen of mensen gaan zich onveiliger voelen door de aanwezigheid van een beveiligingscamera. Deze twee effecten zullen in de volgende alinea's verder worden toegelicht.

Ten eerste kunnen beveiligingscamera's dus voor een veiliger gevoel leiden. Dit kan gebeuren

wanneer duidelijk is wat het doel is van de camera en wanneer men een positief beeld heeft van de veiligheidsinstantie die de camera heeft geplaatst (Taylor, 2010; van der Sar, Mulder, & Choenni, 2011). Daarnaast kunnen beveiligingscamera's positieve invloed hebben op veiligheidsgevoelens mits genoeg aandacht besteed wordt aan gevoelens met betrekking tot privacy en aan de manier van dataverzameling en data-analyse (Kitchin, 2014; van Zoonen, 2016). Het is dus belangrijk voor burgers om te weten hoe gegevensverzameling en –analyse in zijn werk gaat; oftewel, het is belangrijk voor burgers om te weten waar, wanneer, hoe en door wie hun gegevens worden verzameld en hoe deze worden verwerkt. Daarnaast worden beveiligingscamera's soms gezien als 'wondermiddelen voor alle privé- en openbare problemen', omdat het een kosteneffectieve manier is van criminaliteitsbestrijding, veroordeling van criminelen en ze kunnen geruststellend werken voor mensen die bezorgd zijn om hun veiligheid (Samatas, 2008).

Ten tweede kunnen beveiligingscamera's ook een negatief effect hebben op het veiligheidsgevoel. Dit negatieve effect kan worden verklaard doordat mensen zich ervan bewust worden dat de omgeving wellicht onveiliger is dan verwacht, doordat zij een beveiligingscamera zien (Gill & Spriggs, 2005). Van der Sar et al. (2011) geven daarnaast aan dat mensen van nature niet graag bekeken worden en dat camera's daarom negatieve effecten hebben, dit refereert naar privacyoverwegingen. Dit effect wordt nog meer versterkt wanneer mensen op privéplaatsen worden gefilmd. Zo bleek toen mensen op verschillende plaatsen werden geconfronteerd met een beveiligingscamera. Op de plekken die het meest privé waren, zoals het toilet, werden de laatste veiligheidsgevoelens waargenomen. (Taylor, 2010). Daarnaast werd gevonden dat respondenten camera's vaak zien als teken van wantrouwen. De respondenten kregen het gevoel dat de camera's opgehangen waren omdat verwacht werd dat de respondenten onacceptabel gedrag zouden vertonen. De studie liet zien dat de respondenten hierdoor daadwerkelijk meer onacceptabel gedrag vertoonden, door de zogenaamde *self-fulfilling prophecy* (Taylor, 2010). Dit geeft dus aan dat zowel negatief gevoel als negatief gedrag werd opgewekt.

Deze negatieve effecten van camera-aanwezigheid zijn ongewenst, want hoewel criminaliteit een sociaal probleem is dat negatieve consequenties met zich meebrengt voor slachtoffers, is het bang zijn voor criminaliteit (*fear of crime*) nog ernstiger dan de criminaliteit zelf (Ferraro, 1995). Daarom is het belangrijk dat de aanwezigheid van camera's op de juiste manier wordt gecommuniceerd, zodat minder angst, met alle gevolgen van dien, aanwezig is in de samenleving.

Communicatie camera aanwezigheid. Deze afname of toename van veiligheidsgevoelens worden veroorzaakt doordat men bewust is van de aanwezigheid van camera's. Hoewel ieder individu een beveiligingscamera mag plaatsen op privéterrein, is het wettelijk vastgelegd dat aanwezigheid van beveiligingscamera's op publieke plaatsen kenbaar moet worden gemaakt. Deze kenbaarheid kan worden bereikt door middel van stickers of borden. Instanties als de politie maken gebruik van beveiligingscamera's op openbare plekken. De wettelijke verplichting om camera aanwezigheid kenbaar te maken is bepaald vanuit privacyoverwegingen. Een voorbeeld van hoe de politie kenbaar

maakt dat camera's opgehangen zijn is te zien in figuur 1, in bijlage A zijn andere voorbeelden van borden en stickers te zien.

Figuur 1: Communicatie cameratoezicht van de politie

Zoals in de introductie te lezen was is het van Europees belang dat kennis verkregen wordt over hoe aanwezigheid van beveiligingscamera's het beste gecommuniceerd kan worden naar de bevolking. Gebleken is dat deze communicatiemiddelen effect hebben op het veiligheidsgevoel en dat het van belang is om het communicatiemiddel af te stemmen op de betreffende omgeving (Cole, 2002).

Redenen die worden gegeven aan camera aanwezigheid. Niet alleen het bewustzijn van camera aanwezigheid zorgt voor afname of toename van veiligheidsgevoelens, ook de reden die wordt gegeven aan camera aanwezigheid heeft invloed. Het 'waarom' van de camera aanwezigheid, oftewel de reden, kan per persoon anders van aard zijn. Honess en Charman (1992) vroegen hun respondenten, middels een open vraag, welke reden zij waarnamen met betrekking tot camera aanwezigheid. Hieruit kwamen grofweg 3 beschrijvingen naar voren: 1) de grootste reden zou zijn om potentiële onrust te voorkomen, 2) daarna het voorkomen van criminaliteit en 3) ten slotte algemene surveillance. Ook noemden een aantal respondenten specifiekere redenen zoals 'om te voorkomen dat terroristen bommen plaatsen' en 'om het dealen van drugs in steegjes te stoppen' (Honess & Charman, 1992). Wanneer de respondenten een lijst met mogelijke redenen van camera aanwezigheid kregen was de meerderheid van mening dat camera's dienden voor het detecteren van criminaliteit, voorkomen van criminaliteit en veiligheid voor het algemene publiek. Tevens werd door een substantieel aantal respondenten de reden 'het bespioneren van mensen' gekozen als reden voor camera aanwezigheid.

De meest voorkomende waargenomen doelen van het plaatsen van beveiligingscamera's zijn volgens Honess en Charman (1992):

- Oppakken van criminelen
- Afschrikken van mogelijke criminelen
- Voorkomen dat onrust uitbreekt
- Algemeen publiek in de gaten houden
- Openbare geruststelling

Mensen kunnen dus verschillende redenen/doelen koppelen aan camera aanwezigheid, welke op hun beurt effect hebben op het waargenomen veiligheidsgevoel (O'Donnell, Jetten, & Ryan, 2010). De waargenomen reden is dus een voorspeller voor het waargenomen veiligheidsgevoel: men kan bijvoorbeeld beseffen dat de camera aanwezig is om criminaliteit te bestrijden. De reden die dan wordt gegeven is dat op deze plek criminaliteit zou kunnen plaatsvinden en dat deze plek wellicht onveiliger, anders zou de camera aanwezigheid niet nodig zijn, dit zal zorgen voor een afname van het veiligheidsgevoel (Gill & Spriggs, 2005). Tegelijkertijd kan men bedenken dat deze plek veilig is omdat criminelen op deze plek niet snel zullen toeslaan omdat ze gefilmd worden, dit zal zorgen voor een toename van het veiligheidsgevoel. Daarnaast kan het doel 'algemeen publiek in de gaten houden' een veilig gevoel geven omdat men aangeeft 'niets te verbergen te hebben', men heeft 'niets om bang voor te zijn' (Helten & Fischer, 2004). Uit deze studie bleek verder dat de respondenten (bezoekers van een Duits winkelcentrum) over het algemeen een positieve mening hebben over beveiligingscamera's, maar dat dit vooral voortkwam uit conformistisch gedrag. Zo leek een gezamenlijk gevoel te bestaan dat het jammer is dat het nodig is, maar noodzakelijk uit veiligheidsoverwegingen (tegengaan en terugdringen van criminaliteit, verdediging, vechten tegen terrorisme, vandalisme etc.) (Helten & Fischer, 2004). Hieruit blijkt dus dat men éigenlijk het liefst geen camera's zou zien in het straatbeeld, maar men zich gedwongen voelt om er akkoord mee te gaan uit veiligheidsoverwegingen. Degenen die minder conformistisch ingesteld zijn zien 'algemeen publiek in de gaten houden' als inbreuk op de privacy van het algemene publiek. Dit is één van de grootste bezwaren tegen het plaatsen van beveiligingscamera's, omdat mensen niet graag in de gaten gehouden worden (van der Sar et al., 2011; van Zoonen, 2016).

De reden die gegeven wordt aan camera aanwezigheid zou zodoende een voorspeller zijn van het waargenomen veiligheidsgevoel.

Belang van privacy. Een belangrijke factor die van invloed is op de waargenomen veiligheid is dus ook de waarde die men hecht aan privacy: wanneer men veel waarde hecht aan privacy zal camera aanwezigheid er bijvoorbeeld voor zorgen dat mensen denken dat ze in de gaten worden gehouden, dit zal zorgen voor een verlaagd veiligheidsgevoel. Anderzijds zullen mensen die weinig waarde hechten aan privacy bijvoorbeeld denken dat ze niets te verbergen hebben, waardoor hun veiligheidsgevoel toeneemt.

Er zijn ook borden waarbij wordt benadrukt dat er observatie plaatsvindt, dit zou tot een verlaagd veiligheidsgevoel kunnen volgen omdat mensen van nature liever niet geobserveerd worden

(van der Sar et al. 2011).

Vertrouwen in instantie. Zoals eerder benoemd wordt het veiligheidsgevoel positief beïnvloed wanneer men een positief beeld heeft van de veiligheidsinstantie die de camera heeft geplaatst (van der Sar et al., 2011). Op sommige communicatiemiddelen, zoals borden, is te zien welke instantie verantwoordelijk is voor de plaatsing van de camera's. In figuur 1 is bijvoorbeeld te zien dat de veiligheidsinstantie de Politie Rotterdam betreft. Uit een studie van naar percepties met betrekking tot videosurveillance blijkt dat respondenten wie vertrouwen hadden in publieke autoriteiten erg geneigd zijn om het gebruik van technologie door deze autoriteiten te accepteren, in tegenstelling tot degenen die minder vertrouwen hadden in de autoriteiten (Mitrou, Droghda, & Leventakis, 2017). Hieruit volgt dat degenen die vertrouwen hebben in de politie, uit het voorbeeld van figuur 1, meer geneigd zullen zijn tot acceptatie van beveiligingscamera's die geplaatst zijn door de politie dan degenen die minder vertrouwen hebben in de politie. Daarnaast kwam uit een studie naar voren dat sommige respondenten wantrouwen hebben in instanties met betrekking tot misbruik van data verkregen door beveiligingscamera's (Honest & Charman, 1992), omdat vaak onbekend is bij wie de opnames terecht komen. Men weet niet of de beelden worden gebruikt voor het eigenlijk doel, of dat het ook andere doelen dient.

Veiligheidsinstantie politie. De politie is een veiligheidsinstantie die verantwoordelijk is voor plaatsing van vele beveiligingscamera's op openbare plekken, daarom wordt de focus gelegd op deze veiligheidsinstantie. Aangetoond is dat geloof in effectiviteit van de politie leidt tot minder angst voor criminaliteit (Sedat, 2015), daarom wordt verwacht dat een hoge mate van vertrouwen in de politie zal zorgen voor een groter veiligheidsgevoel.

Vermoed wordt dat de mate waarin men belang hecht aan privacy en de mate waarin men vertrouwen heeft in de politie invloed zal hebben op waargenomen veiligheidsgevoelens bij het zien van een beveiligingscamera, al dan niet met een politieteken erbij. Daarnaast wordt vermoed dat de reden die men geeft aan camera aanwezigheid ook een effect zullen hebben op de waargenomen veiligheidsgevoelens.

Huidig Onderzoek

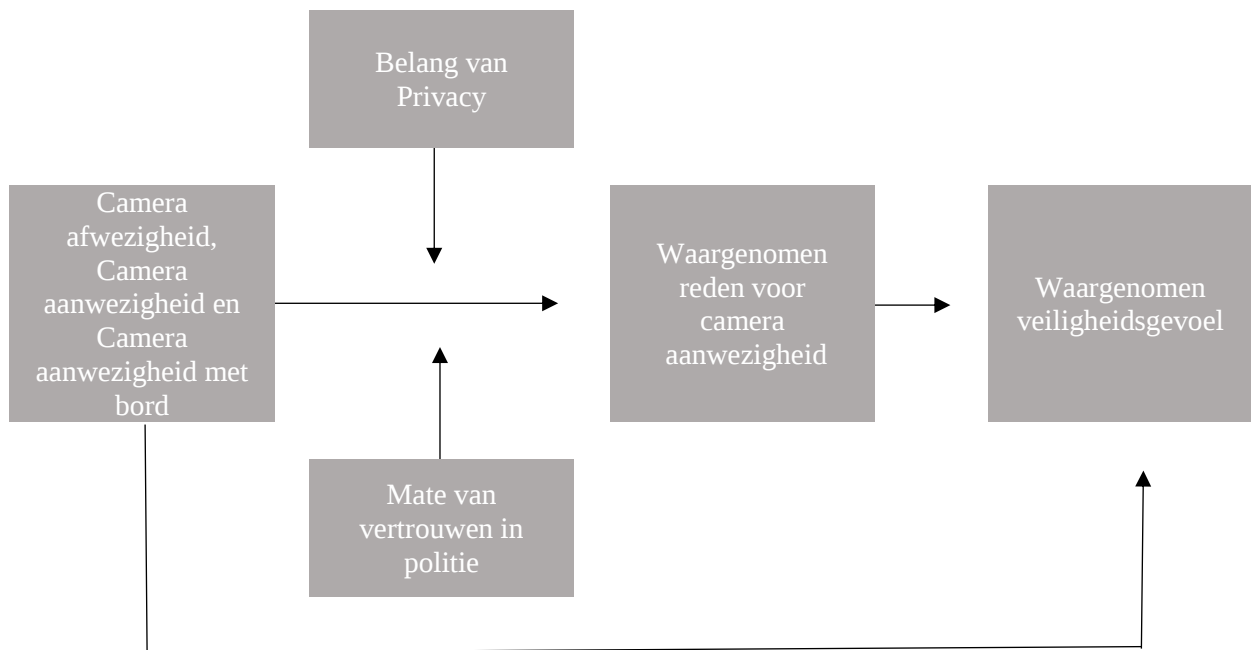
Uit het hierboven beschreven theoretische kader volgen 3 hypothesen. Deze hypothesen zullen aan de hand van een experiment in combinatie met een vragenlijst worden getest. De hypothesen luiden:

H1: Camera aanwezigheid heeft een hoofdeffect op waargenomen veiligheidsgevoel, dat wil zeggen: mensen zullen zich veiliger voelen in condities met camera's, vooral in de conditie met camera en bord, vergeleken met de conditie zonder camera.

H2: Wanneer men veel belang hecht aan privacy zal dit leiden tot een lager veiligheidsgevoel in de condities waarin camera's aanwezig zijn, vergeleken met de conditie waarin geen camera

aanwezig is. Dit effect zal worden gemedieerd door de reden die wordt gegeven aan camera aanwezigheid.

H3: Wanneer men veel vertrouwen heeft in de politie zal dit leiden tot het hoogste veiligheidsgevoel bij camera aanwezigheid met bord en het laagste veiligheidsgevoel bij camera afwezigheid. Dit effect zal worden gemedieerd door de reden die wordt gegeven aan camera aanwezigheid.

Figuur 2: Conceptueel model.

Methode

Design en deelnemers

Om de hypothesen te testen wordt een 3 (Camera: afwezig; aanwezig; aanwezig met bord) x 2 (Belang van privacy) x 2 (Vertrouwen in de politie) between subjects design gebruikt. Het experiment is uitgevoerd middels een online enquête waarbij gebruik is gemaakt van Qualtrics, een online platform voor het uitvoeren van enquêtes. In het onderzoek is gebruik gemaakt van een cross-sectioneel design.

De doelgroep die bereikt diende te worden bestond uit Nederlands- of Engelssprekende mensen, zowel mannen als vrouwen, vanaf 18 jaar. Hierbinnen valt een relatief grote groep Duitsers, waarvan een gedeelte de Nederlandse taal spreekt en een gedeelte de Engelse taal. Deze groep is gekozen omdat op deze manier zo veel mogelijk participanten bereikt konden worden.

De dataset bestond uit $n = 158$ respondenten. De leeftijd van de deelnemers reikte van 18 jaar tot 66 jaar met een gemiddelde leeftijd van ($M = 30$, $SD = 12.538$). 67.1% ($n = 106$) van de respondenten was vrouw en 32.9% ($n = 52$) van de respondenten was man. 82.3% ($n = 130$) bestond uit mensen met een Nederlandse nationaliteit, 14.6% ($n = 23$) van de respondenten had een Duitse

nationaliteit en 2.7% ($n = 5$) had een andere nationaliteit ($n = 2$ Russisch, $n = 1$ Braziliaans, $n = 1$ Belgisch en $n = 1$ onbekend). Van de respondenten had 14.6% ($n = 23$) Beroepsonderwijs (bijvoorbeeld MBO) als hoogst behaalde opleiding, 2.5% ($n = 4$) Voortgezet onderwijs (bijvoorbeeld MAVO), 34.8% ($n = 55$) Hoger Voortgezet Onderwijs (bijvoorbeeld HAVO, VWO of Abitur), 34.8% ($n = 55$) had een bachelorsdiploma, 12.7% ($n = 20$) had een master diploma en 0.6 % ($n = 1$) koos voor de antwoordoptie 'anders'.

Procedure

Er is gebruik gemaakt van een online vragenlijst, omdat op deze manier veel respondenten bereikt kunnen worden. De verspreiding van de vragenlijst werd gedaan door convenience sampling: studenten van de Universiteit Twente konden via het platform 'Sona Systems' deelnemen. Daarnaast werden participanten gevonden door 'voluntary response sampling': mensen uit de kennissenkring van de onderzoeker werden aangesproken via verschillende online kanalen, zoals Facebook(groepen) en e-mail. Het onderzoek nam gemiddeld tussen de 5 en 10 minuten in. De online enquête werd goedgekeurd door de Ethische Commissie van Gedragswetenschappen van de Universiteit Twente op 20 april 2017.

Allereerst konden de participanten kiezen in welke taal ze de enquête wilden invullen, Nederlands of Engels. Daarna kon het informed consent worden ondertekend, waarin stond dat de participant bewust was van de deelname aan een onderzoek, dat hij/zij weet dat op ieder moment gestopt kan worden met het onderzoek en dat deelname anoniem is. Vervolgens werden enkele demografische gegevens gevraagd, bestaande uit geslacht, leeftijd, nationaliteit en hoogst genoten opleiding. Vervolgens werd van de respondenten gevraagd nauwkeurig naar een afbeelding te kijken. Deze afbeelding is het experimentele materiaal, de respondenten werden willekeurig toegewezen aan een van drie afbeeldingen. Eén afbeelding bestond uit een foto van een straat (Camera afwezigheid), een andere afbeelding bestond uit dezelfde afbeelding, maar met een beveiligingscamera duidelijk zichtbaar in beeld toegevoegd (Camera aanwezigheid). De laatste afbeelding bestond uit dezelfde foto met dezelfde beveiligingscamera, maar met als toevoeging een bord waarop camera aanwezigheid kenbaar werd gemaakt met een politieteken (Camera aanwezigheid met bord). De drie foto's zijn respectievelijk te zien in figuur 3, 4 en 5. Camera afwezigheid werd aan 33.5% ($n = 53$) van de respondenten getoond, Camera aanwezigheid werd aan 34.8% ($n = 55$) getoond en Camera aanwezigheid met bord werd aan 31.6% ($n = 50$) van de respondenten getoond.

Vervolgens werden een aantal vragenlijsten afgenomen. De eerste vragenlijst had betrekking tot het waargenomen veiligheidsgevoel. Om het Waargenomen veiligheidsgevoel te toetsen werd de respondenten gevraagd een affectieve evaluatie te geven van de omgeving op vijf constructen: veilig; aangenaam; gezellig; warm; ordelijk (Van Rompay, De Vries, & Damink, 2015). Hierbij gaven de respondenten aan in hoeverre deze constructen aanwezig waren tijdens het zien van de afbeelding op een 5 puntschaal (1 = helemaal niet aanwezig, 5 = heel erg aanwezig). Deze constructen en vragen zijn voor de Nederlandse vragenlijst vertaald naar het Nederlands. De vijf items hebben een Cronbach's

alpha van $\alpha = .80$.

Vervolgens werd een vragenlijst over belang van privacy afgenomen. Om het Belang van privacy te meten werden vragen gesteld en stellingen gegeven. Aan de participanten werd gevraagd in hoeverre zij het eens waren met de vragen en stellingen op een 5 puntschaal (1 = helemaal niet/helemaal oneens, 5 = in grote mate/helemaal eens). Een voorbeeld van zo'n vraag is: '*Hoe belangrijk vind je het dat je persoonlijke informatie vertrouwelijk blijft?*' (Koffijberg, Dekkers, Homburg, & Van den Berg, 2009). Deze vragen voor de enquête in het Engels vertaald naar het Engels. De zes items hebben een Cronbach's alpha van $\alpha = .70$.

Daarna werden vragen gesteld over de reden die wordt gegeven aan camera-aanwezigheid. Naar aanleiding van het zien van de foto zal tevens worden gevraagd welke reden voor camera-aanwezigheid de respondenten geven. Ook deze vragenlijst is vertaald vanuit het Engels voor de Nederlandse vragenlijst en het is afkomstig uit het onderzoek van Honess en Charman (1992). De vragenlijst bestaat uit zes vragen waarop de respondenten konden antwoorden op een 5 puntschaal (1 = helemaal oneens, 5 = helemaal eens). Een voorbeeld van zo'n vraag is: '*Denk je dat de camera wordt gebruikt om mensen een veilig gevoel te geven?*'. De items de reden maten werden gesplit in drie constructen, deze constructen werden gevormd door middel van 'face validity', correlaties en betrouwbaarheidstoetsen. De groepen zijn als volgt samengesteld:

- Voorkomen en oppakken: 'iemand afschrikken die criminaliteit zou kunnen vertonen'; 'voorkomen dat onrust uitbreekt' en 'mensen oppakken die crimineel gedrag vertonen'.
- Veiligheid: 'mensen een veiliger gevoel geven'.
- Surveillance: 'algemeen publiek in de gaten houden' en 'mensen bespioneren',

De items uit de groep Voorkomen en oppakken zijn op betrouwbaarheid getoetst, hieruit kwam een lage betrouwbaarheid ($\alpha = .35$ en $\lambda_2 = .37$). De groep Veiligheid bestaat uit 1 item en voor de groep Surveillance werd een Spearman correlatie analyse uitgevoerd waaruit bleek dat de items significant met elkaar correleerden ($r = .26$, $p < .001$).

Ten slotte werd een vragenlijst over vertrouwen in de politie afgenomen. Vertrouwen in de politie werd gemeten middels de vragenlijst opgesteld door Mayer en Davis (1999), welke aangepast is naar de context van het huidige onderzoek en vertaald voor de Nederlandse vragenlijst. Hierbij werden drie constructen gemeten die die samen vertrouwen meten: bekwaamheid (voorbeeldvraag: *De politie is erg vaardig in het doen van zijn werk*), welwillendheid (voorbeeldvraag: *De politie hecht veel waarde aan mijn welzijn*) en integriteit (voorbeeldvraag: *De politie doet hard zijn best om eerlijk te zijn richting anderen*) (Mayer & Davis, 1999) Deze vragenlijst bestond in totaal uit 16 items waarbij aangegeven kon worden op een 5 puntschaal in hoeverre men het met de stelling eens was (1 = helemaal oneens, 5 = helemaal eens). Deze vragenlijst heeft een Cronbach's alpha van $\alpha = .87$.

Na het beantwoorden van genoemde vragenlijsten werd het volledige doel van het onderzoek onthuld aan de respondenten. Gevraagd werd of de respondenten akkoord gingen met gebruik van hun

anonieme gegevens voor dit doel, hierop konden de respondenten met ‘ja’ of ‘nee’ antwoorden. Alleen de participanten die de hele vragenlijst hadden afgerond en deze laatste vraag met ‘ja’ beantwoordden werden meegenomen in de analyse. In bijlage B is de gehele vragenlijst te vinden.

Figuur 3: Camera afwezigheid.

Figuur 4: Camera aanwezigheid.

Figuur 5: Camera aanwezigheid met bord.

Analyse

In de verkregen ruwe data zijn enkele aanpassingen gemaakt, zodat de data bruikbaar werd voor analyse. De deelnemers die geen toestemming gaven voor het gebruik van hun data voor het doel van het onderzoek, of die dit punt niet bereikten werden verwijderd uit de dataset. In totaal werden 27 cases verwijderd. Dit leverde uiteindelijk een dataset van 158 cases op.

Om de data te verkennen werden voor alle constructen (Waargenomen veiligheidsgevoel, Belang van privacy, Reden voor camera aanwezigheid en Vertrouwen in de politie) gemiddelde scores vastgesteld. Een overzicht van de gemiddelde scores, standaardafwijkingen en correlaties is te zien in tabel 1.

Om de hypothesen te testen werd voor de constructen Belang van privacy en Vertrouwen in de politie een mediaansplit gemaakt. De respondenten die een gemiddelde score van 3.20 of hoger hadden op het construct Belang van privacy belandden in de groep ‘hecht veel waarde aan privacy’ en de respondenten die een gemiddelde score van lager dan 3.20 hadden belandden in de groep ‘hecht minder waarde aan privacy’. De respondenten die een gemiddelde score van 3.38 of hoger hadden op het construct Vertrouwen in de politie belandden in de groep ‘veel vertrouwen in politie’ en de respondenten die lager scoorden dan 3.38 belandden in de groep ‘minder vertrouwen in de politie’.

Tabel 1: Gemiddelden, Standaard Deviaties en Correlaties van de variabelen.

	M	SD	Leeftijd	Geslacht	Nationaliteit	Hoogst genoten opleiding	Waargenomen veiligheids- gevoel	Belang van privacy	Vertrouwen in de politie	Reden: Voorkomen en oppakken	Reden: Veiligheid	Reden: Surveillance
Leeftijd	29.58	12.54	1.00									
Geslacht	1.39	0.49	.26**									
Nationaliteit	1.21	0.48	-.18*	.14								
Hoogst genoten opleiding	4.31	1.21	-.22**	-.10	-.00							
Waargenomen Veiligheidsgevoel	4.42	0.61	-.21**	-.22**	.02	.10						
Belang van Privacy	3.18	0.68	.07	-.02	.20*	-.11	.05					
Vertrouwen in de politie	3.32	0.49	-.12	-.26**	-.11	-.10	.21**	-.07				
Reden: Voorkomen en oppakken	3.73	0.56	.21**	.02	.07	.07	.15	.05	.20*			
Reden: Veiligheid	3.61	0.85	-.04	-.02	-.08	.06	.20*	.00	.16*	.40**		
Reden: Surveillance	2.59	0.77	.07	-.12	-.00	-.05	.01	.23*	-.25**	.01	-.02	

*, Correlatie is significant op level 0.05 (2-tailed)

**, Correlatie is significant op level 0.01 (2-tailed)

Resultaten

Om hypothese 1 te toetsen werd een meervoudige hiërarchische regressieanalyse uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en Waargenomen veiligheidsgevoel als afhankelijke variabele in blok één en de interacties tussen de onafhankelijke variabelen in blok twee. Er werden twee significante modellen gevonden, zoals te zien is in tabel 2.

Tabel 2: ANOVA^a-tabel met als afhankelijke variabele Waargenomen veiligheidsgevoel

Model		Sum of squares	df	Mean square	F	Sig.
1	Regression	7.17	3	2.39	7.31	0.00 ^b
	Residual	50.38	154	0.33		
	Total	57.55	157			
2	Regression	12.53	7	1.79	5.96	0.00 ^c
	Residual	45.02	150	0.30		
	Total	57.55	157			

a. Afhankelijke variabele: Waargenomen veiligheidsgevoel

b. Voorspellers: (Constant), Camera, Belang van privacy, Vertrouwen in de politie

c. Voorspellers: (Constant), Camera, Belang van Privacy, Vertrouwen in de politie, Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera, Interactie van Belang van privacy en Vertrouwen in de politie, Interactie van Belang van privacy en Camera, Interactie van Belang van privacy, Vertrouwen in de politie en Camera.

De bèta waarden van de hoofdeffecten en interactie-effecten zijn weergegeven in tabel 3. Hieruit volgt een significante bèta waarde van -0.21, welke indiceert (conform hypothese 1) dat camera-aanwezigheid een hoofdeffect heeft op Waargenomen veiligheidsgevoel ($t = -3.67$, $p < .01$). Het gevonden hoofdeffect is echter anders dan verwacht: de conditie waarin de camera afwezig was werd als meest veilig beoordeeld en de conditie waarin camera met bord aanwezig waren werd als minst veilig beoordeeld. Verder werd een significant hoofdeffect gevonden van Vertrouwen in de politie ($t = 2.66$, $p < .05$). Zoals in tabel 3 te zien is werden verder geen significante hoofd- of interactie-effecten gevonden in de regressieanalyse.

Tabel 3: Coëfficiënten van meervoudige regressieanalyse met afhankelijke variabele Waargenomen veiligheidsgevoel

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	2.85	0.42		6.85	.00
	Belang van privacy	0.05	0.07	0.06	0.74	.46
	Vertrouwen in de politie	0.25	0.09	0.20	2.66	.01
	Camera	-0.21	0.06	-0.28	-3.67	.00
2	(Constant)	6.70	4.08		1.64	.10
	Belang van privacy	-1.17	1.18	-1.31	-0.99	.32
	Vertrouwen in de politie	-0.62	1.20	-0.50	-0.52	.61
	Camera	0.17	1.81	0.23	0.09	.93
	Interactie Belang van privacy en Vertrouwen in de politie	0.28	0.35	1.23	0.80	.43
	Interactie van Belang van privacy en Camera	-0.09	0.51	-0.45	-0.19	.85
	Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera	-0.27	0.54	-1.26	-0.49	.62
	Interactie van Belang van privacy, Vertrouwen in de politie en Camera	0.08	0.15	1.27	0.52	.61

a. Afhankelijke variabele: Waargenomen veiligheidsgevoel

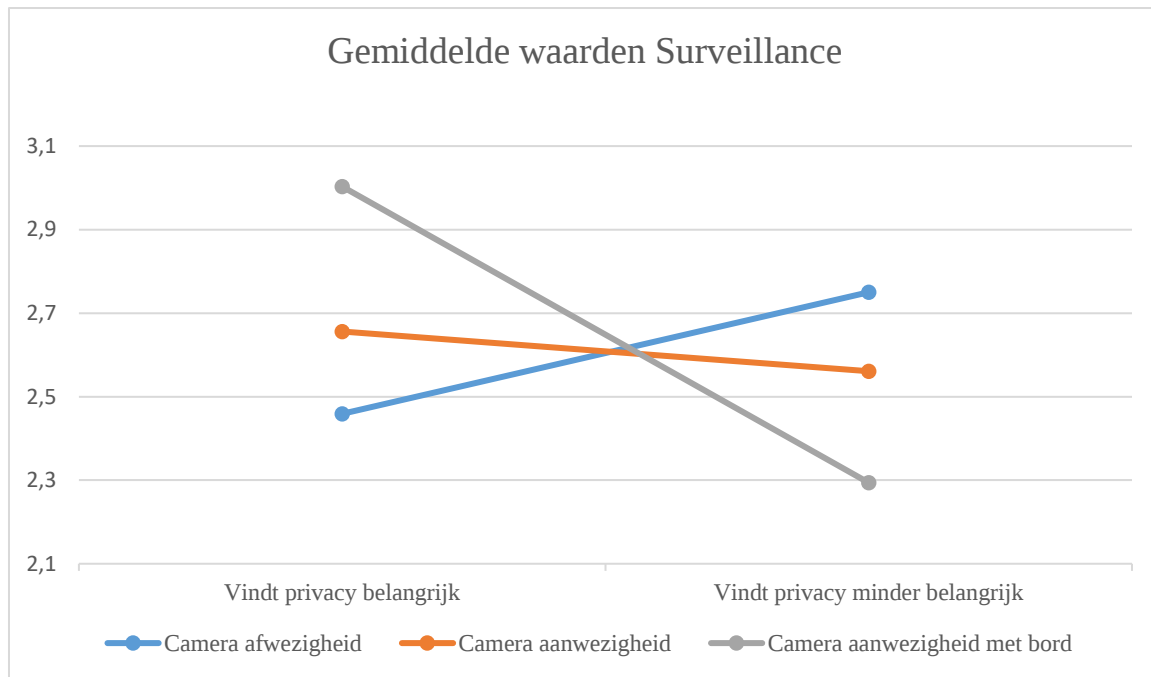
Om hypothese 2 en 3 te toetsen werden verschillende variantieanalyses uitgevoerd.

Er is een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en Voorkomen en oppakken als afhankelijke variabele. Er werden geen hoofdeffecten gevonden op de afhankelijke variabele (Camera: $F(2, 146) = 1.28$, *ns.*; Belang van privacy: $F(1, 146) = 0.10$, *ns.*; Vertrouwen in de politie: $F(1, 146) = 2.16$, *ns.*). Ook werden geen significante interactie-effecten gevonden tussen de onafhankelijke variabelen (interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy: $F(1, 146) = 0.47$, *ns.*; interactie van Vertrouwen in de politie en Camera: $F(2, 146) = 0.12$, *ns.*; interactie van Belang van privacy en

Camera: $F(2, 146) = 0.76, ns.$). De drieweg interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera bleek ook niet significant, $F(2, 146) = 0.34, ns.$

In de variantieanalyse (ANOVA) met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen werden ook geen significante hoofdeffecten gevonden op de afhankelijke variabele Veiligheid (Camera: $F(2, 146) = 0.62, ns.$; Belang van privacy: $F(1, 146) = 1.00, ns.$; Vertrouwen in de politie: $F(1, 146) = 0.96, ns.$). Ook werden geen significante interactie-effecten gevonden tussen de onafhankelijke variabelen (interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy: $F(1, 146) = 0.33, ns.$; interactie van Vertrouwen in de politie en Camera: $F(2, 146) = 1.53, ns.$; interactie van Belang van privacy en Camera: $F(2, 146) = 1.17, ns.$). Ten slotte werd ook in de drieweg interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera geen significante interactie gevonden, $F(2, 146) = 0.12, ns.$

Vervolgens is een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en Surveillance als afhankelijke variabele. Ook in deze variantieanalyse werden geen significante hoofdeffecten gevonden van de onafhankelijke variabelen (Camera: $F(2, 146) = 0.05, ns.$; Belang van privacy: $F(1, 146) = 2.06, ns.$; Vertrouwen in de politie: $F(1, 146) = 8.11, ns.$). Er werd een significante interactie gevonden tussen Belang van privacy en Camera, $F(1, 146) = 5.72, p < .005$. Het effect van Camera op Surveillance hangt af van de waarde die men hecht aan privacy, in figuur 6 is de bijbehorende grafiek afgebeeld. Geplande vergelijkingen lieten zien dat het effect op Surveillance in de conditie zonder camera sterker is wanneer men veel waarde hecht aan privacy ($M = 2.46, SD = 0.13$) dan wanneer men minder waarde hecht aan privacy ($M = 2.75, SD = 0.16$). Verder is te zien dat het effect op Surveillance in de conditie met camera sterker is in de conditie waarin de proefpersonen veel waarde hecht aan privacy ($M = 2.66, SD 0.13$) dan wanneer de proefpersonen minder waarde hechten aan privacy ($M = 2.56, SD = 0.15$). Ten slotte werd gevonden dat het effect op Surveillance in de conditie met camera en bord zwakker is in de conditie waarin men veel waarde hecht aan privacy ($M = 3.00, SD = 0.16$) dan wanneer men minder waarde hecht aan privacy ($M = 2.29, SD = 0.15$). De andere interactie-effecten waren niet significant (interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy: $F(1, 146) = 0.84, ns.$; interactie van Vertrouwen in de politie en Camera: $F(2, 146) = 0.61, ns.$) Ook in de drieweg interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera werd geen significante interactie gevonden, $F(2, 146) = 2.60, ns.$

Figuur 6: Interactie-effect van Belang van privacy en Camera op Surveillance.

Ten slotte is een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en Waargenomen veiligheidsgevoel als afhankelijke variabele. Er werd een significant hoofdeffect voor Camera gevonden: respondenten lieten een sterker waargenomen veiligheidsgevoel zien in de conditie zonder camera dan in de conditie met camera en het zwakste waargenomen veiligheidsgevoel werd gevonden in de conditie met camera en bord ($M_{\text{Camera afwezigheid}} = 3.65$, $SD = 0.54$ versus $M_{\text{Camera aanwezigheid}} = 3.39$, $SD = 0.62$ versus $M_{\text{Camera aanwezigheid met bord}} = 3.22$, $SD = 0.59$; $F(2, 146) = 7.72$, $p < 0.05$). De geplande vergelijkingen lieten de verschillen scores zien tussen de drie condities significant waren tussen voor Camera afwezig en Camera aanwezig ($p = .02$) en tussen Camera afwezig en Camera aanwezig met bord ($p < .01$). Het verschil tussen Camera aanwezig en Camera aanwezig met bord was niet significant ($p = .10$). De andere hoofdeffect bleken niet significant te zijn (Belang van privacy: $F(1, 146) = 1.16$, *ns.*; Vertrouwen in de politie: $F(1, 146) = 0.22$, *ns.*) Tot slot werden geen significante interacties gevonden van de onafhankelijke variabelen (interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy: $F(1, 146) = 3.83$, *ns.*; interactie van Vertrouwen in de politie en Camera: $F(2, 146) = 0.48$, *ns.*; interactie van Belang van privacy en Camera: $F(2, 146) = 0.06$, *ns.*) Ook de drieweg interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera was niet significant, $F(2, 146) = 0.04$, *ns.* Hypothese 2 en 3 zijn hiermee niet bevestigd.

Aanvullende analyses

Aangezien uit veel van voorgaande variantieanalyses geen significante uitkomsten kwamen zullen enkele andere analyses gedaan worden. Zoals benoemd had de onafhankelijke variabele Voorkomen en oppakken een lage betrouwbaarheid en de items in de variabele Surveillance correleerden zwak. Daarom zullen dezelfde variantieanalyses worden uitgevoerd als voorheen, maar nu met de 5 losse

items, die allen een reden voor camera-aanwezigheid aangaven.

Allereerst werd een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en het item ‘Mensen oppakken die crimineel gedrag vertonen’ als afhankelijke variabele. In tabel 4 zijn de uitkomsten van deze variantieanalyse te vinden. Er werd een significant hoofdeffect gevonden van Vertrouwen in de politie op dit item: de respondenten wie veel vertrouwen in de politie hebben zijn eerder geneigd te denken dat de reden voor camera-aanwezigheid is ‘om criminelen op te pakken’ dan de respondenten wie minder vertrouwen in de politie hebben ($M_{\text{veel vertrouwen in de politie}} = 4.11$, $SD = 0.09$ versus $M_{\text{minder vertrouwen in de politie}} = 3.80$, $SD = 0.10$; $F(1, 146) = 5.62$, $p < .05$). Er werden verder geen andere significante hoofdeffecten of interactie-effecten gevonden, zoals af te lezen in tabel 4.

Tabel 4: ANOVA-tabel met als afhankelijke variabele het item 'Mensen oppakken die crimineel gedrag vertonen'

Type III Sum of					
Source	Squares	df	Mean square	F	Sig.
Corrected Model	8.60 ^a	11	0.78	1.17	.31
Intercept	2349.08	1	2349.08	3524.66	.00
Vertrouwen in de politie	3.75	1	3.75	5.62	.02
Belang van privacy	0.04	1	0.04	0.06	.81
Camera	0.59	2	0.30	0.44	.64
Interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy	0.75	1	0.75	1.12	.29
Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera	0.26	2	0.13	0.19	.83
Interactie van Belang van privacy en Camera	2.98	2	1.49	2.24	.11
Interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera	0.06	2	0.03	0.04	.96
Error	97.30	146	0.67		
Total	2602.00	158			
Corrected total	105.90	157			

a. R Squared = .08 (Adjusted R Squared = .01)

Vervolgens werd een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en het item ‘Algemeen publiek in de gaten houden’ als afhankelijke variabele. Zoals in tabel 5 te zien is zijn geen significante hoofd- en interactie-effecten gevonden.

Tabel 5: ANOVA-tabel met als afhankelijke variabele het item ‘Het algemeen publiek in de gaten houden’

Type III Sum of					
Source	Squares	df	Mean square	F	Sig.
Corrected Model	10.95 ^a	11	1.00	0.90	.54
Intercept	1455.43	1	1455.42	1320.02	.00
Vertrouwen in de politie	2.70	1	2.70	2.45	.12
Belang van privacy	3.87 ^{E-5}	1	3.87 ^{E-5}	0.00	1.00
Camera	0.57	2	0.28	0.26	.77
Interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy	1.22	1	1.22	1.11	.29
Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera	1.12	2	0.56	0.51	.60
Interactie van Belang van privacy en Camera	3.07	2	1.54	1.39	.25
Interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera	2.86	2	1.43	1.30	.28
Error	160.98	146	1.10		
Total	1673.00	158			
Corrected total	171.93	157			

a. R Squared = .06 (Adjusted R Squared = -.01)

Daarna werd een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met Camera, Belang van privacy en Vertrouwen in de politie als onafhankelijke variabelen en het item ‘Om iemand die criminaliteit zou kunnen vertonen af te schrikken’ als afhankelijke variabele. Uit tabel 6 is af te lezen dat ook in deze analyse geen significante hoofd- en interactie-effecten gevonden zijn.

Tabel 6: ANOVA-tabel met als afhankelijke variabele het item ‘Om iemand die criminaliteit zou kunnen vertonen af te schrikken’

Type III Sum of					
Source	Squares	df	Mean square	F	Sig.
Corrected Model	3.05 ^a	11	0.28	0.54	.88
Intercept	2553.49	1	2553.49	2960.07	.00
Vertrouwen in de politie	0.01	1	0.01	0.03	.87
Belang van privacy	0.17	1	0.17	0.32	.57
Camera	0.52	2	0.26	.051	.60
Interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy	0.04	1	0.04	0.08	.78
Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera	0.77	2	0.39	0.75	.47
Interactie van Belang van privacy en Camera	1.35	2	0.68	1.31	.27
Interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera	0.30	2	0.15	0.29	.75
Error	75.16	146	0.52		
Total	2777.00	158			
Corrected total	78.21	157			

a. R Squared = .04 (Adjusted R Squared = -.03)

Daarna werd een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met dezelfde drie onafhankelijke variabelen en het item ‘Om te voorkomen dat onrust uitbreekt’ als afhankelijke variabele. Er werd een significant hoofdeffect gevonden van Camera: in de conditie waar geen camera was waren de respondenten minder geneigd om de reden ‘voorkomen dat onrust uitbreekt’ te geven voor camera-aanwezigheid dan in de condities waarin wel camera’s waren ($M_{\text{Camera afwezigheid}} = 2.73$, $SD = 0.14$ versus $M_{\text{Camera aanwezigheid}} = 3.25$, $SD = 0.14$ versus $M_{\text{Camera aanwezigheid met bord}} = 3.18$, $SD = 0.15$; $F(2, 146) = 4.10$, $p < .05$). Verder werden geen significante hoofd- en interactie-effecten gevonden in deze analyse, zoals af te lezen is uit tabel 7.

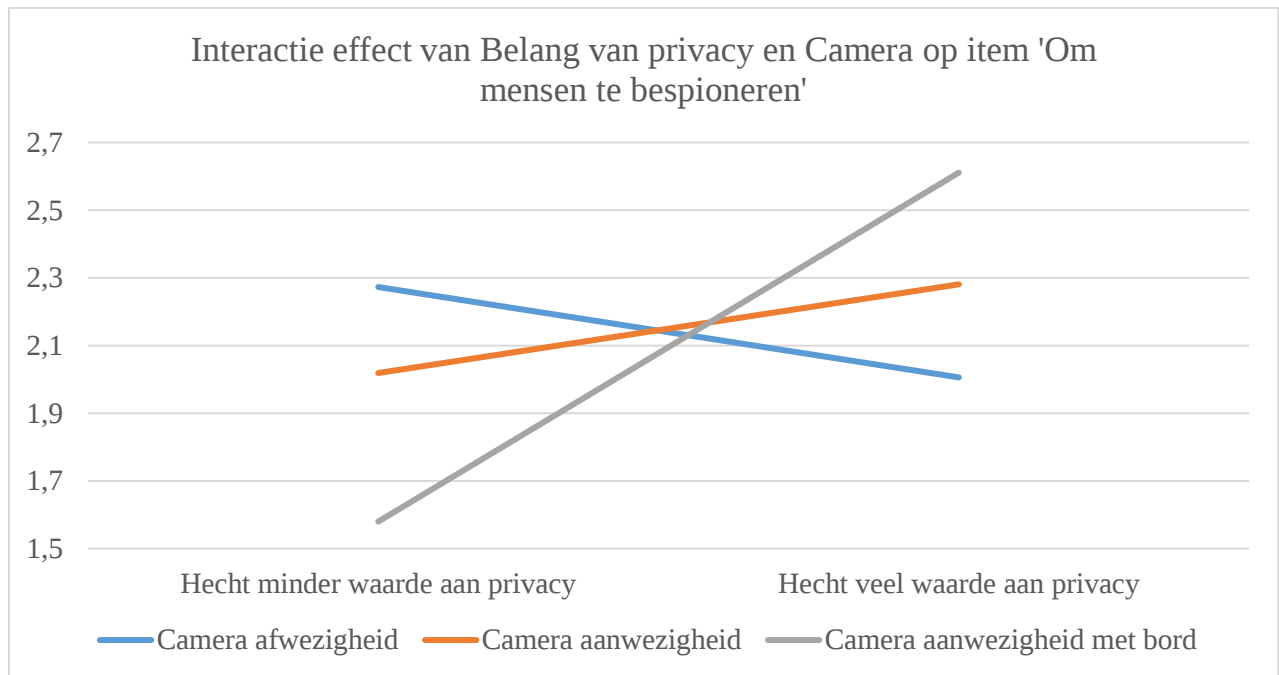
Tabel 7: ANOVA-tabel met als afhankelijke variabele het item ‘Om te voorkomen dat onrust uitbreekt’

Type III Sum of					
Source	Squares	df	Mean square	F	Sig.
Corrected Model	11.95 ^a	11	1.09	1.08	.38
Intercept	1399.27	1	1399.27	1396.53	1.25 ^{E-76}
Vertrouwen in de politie	0.21	1	0.21	0.21	.64
Belang van privacy	1.31	1	1.31	1.31	.26
Camera	8.21	2	4.11	4.10	.02
Interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy	0.01	1	0.01	0.01	.91
Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera	0.33	2	0.17	0.17	.85
Interactie van Belang van privacy en Camera	0.70	2	0.35	0.35	.70
Interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera	1.20	2	0.60	0.60	.55
Error	146.29	146	1.00		
Total	1647.00	158			
Corrected total	158.23	157			

a. R Squared = .08 (Adjusted R Squared = .01)

Ten slotte werd een variantieanalyse (ANOVA) uitgevoerd met dezelfde drie onafhankelijke variabelen en het item ‘Om mensen te bespioneren’ als afhankelijke variabele. Er werd een significant hoofdeffect gevonden van Vertrouwen in de politie: de respondenten die hoog vertrouwen hebben in de politie waren minder geneigd om spionage als reden van camera-aanwezigheid aan te geven dan degenen die minder vertrouwen hadden in de politie ($M_{\text{veel vertrouwen in de politie}} = 1.92$, $SD = 0.09$ versus $M_{\text{minder vertrouwen in de politie}} = 2.34$, $SD = 0.10$; $F(1, 146) = 9.36$, $p < .01$). Daarnaast werd een significant hoofdeffect gevonden van Belang van privacy: De respondenten die veel waarde hechtten aan privacy waren meer geneigd om spionage als reden te geven voor camera-aanwezigheid dan de respondenten die minder waarde hechtten aan privacy ($M_{\text{hecht veel waarde aan privacy}} = 2.30$, $SD = 0.09$ versus $M_{\text{hecht minder waarde aan privacy}} = 1.96$, $SD = 0.10$; $F(1, 146) = 6.43$, $p < .05$). Ten slotte werd een significant interactie-effect gevonden van Belang van privacy en Camera, ($F(2, 146) = 7.51$, $p < .01$), zoals te zien is in figuur 7. Geplande vergelijkingen lieten zien dat het effect op Spionage in de conditie zonder camera sterker is wanneer men minder waarde hecht aan privacy ($M = 2.27$, $SD = 0.18$) dan wanneer men veel waarde hecht aan privacy ($M = 2.01$, $SD = 0.15$). Verder is te zien dat het effect op Spionage in de

conditie met camera sterker is in de conditie waarin de proefpersonen veel waarde hecht aan privacy ($M = 2.28$, $SD = 0.15$) dan wanneer de proefpersonen minder waarde hechten aan privacy ($M = 2.02$, $SD = 0.17$). In de conditie met camera en bord is ditzelfde effect te zien, maar veel sterker ($M_{\text{hecht veel belang aan privacy}} = 2.61$, $SD = 0.18$ versus $M_{\text{hecht minder belang aan privacy}} = 1.58$, $SD = 0.17$). Verder werden geen significante hoofd- of interactie-effecten gevonden, zie tabel 8.

Figuur 7: Interactie-effect van Belang van privacy en Camera op het item 'Om mensen te bespioneren'

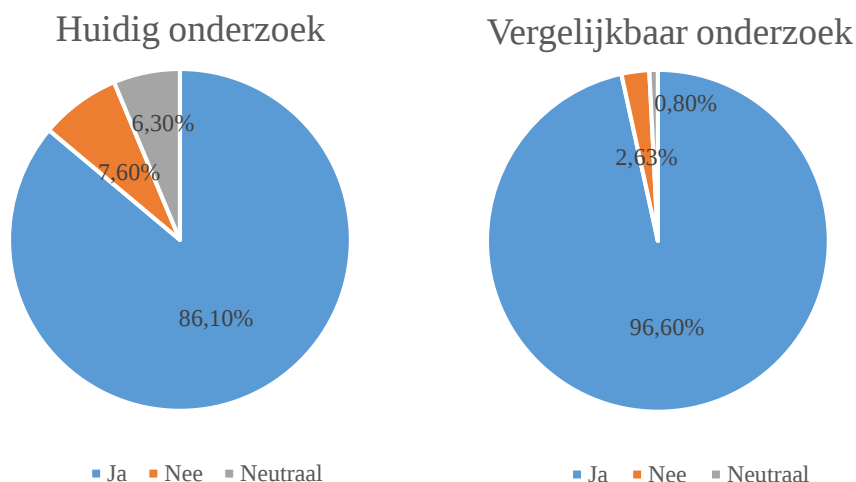
Tabel 8: ANOVA-tabel met als afhankelijke variabele het item 'Om mensen te bespioneren'

Type III Sum of					
Source	Squares	df	Mean square	F	Sig.
Corrected Model	21.40 ^a	11	1.95	2.85	.00
Intercept	680.53	1	680.53	995.90	4.36 ^{E-67}
Vertrouwen in de politie	6.39	1	6.39	9.36	.00
Belang van privacy	4.40	1	4.40	6.43	.01
Camera	0.08	2	0.04	0.06	.94
Interactie van Vertrouwen in de politie en Belang van privacy	0.06	1	0.06	0.08	.78
Interactie van Vertrouwen in de politie en Camera	0.39	2	0.20	0.29	.75
Interactie van Belang van privacy en Camera	10.27	2	5.13	7.51	.00
Interactie van Vertrouwen in de politie, Belang van privacy en Camera	3.12	2	1.56	2.28	.11
Error	99.77	146	0.68		
Total	823.00	158			
Corrected total	121.17	157			

a. R Squared = .18 (Adjusted R Squared = .12)

Het construct dat de reden die wordt gegeven aan camera aanwezigheid meet werd vergeleken met de studie van Honess en Charman (1992). In figuur 8 zijn beide onderzoeken

Criminelen oppakken

Figuur 8: Vergelijking scores op reden 'criminelen oppakken' van het huidige onderzoek met het onderzoek van Honess en Charman (1992).

vergeleken op van één items (*‘Denk je dat beveiligingscamera’s worden gebruikt om criminelen op te pakken?’*). In bijlage C zijn de andere figuren te zien waarin de items worden vergeleken. Een opvallend verschil is dat in het huidige onderzoek vaker is gekozen voor de optie ‘neutraal’. Over het algemeen komen de scores echter redelijk overeen. Verder is in tabel 9 te zien dat de percepties van waargenomen redenen een andere volgorde krijgt in het huidige onderzoek dan in het onderzoek van *Tabel 9: Volgordes van publieke percepties van mogelijke redenen voor camera aanwezigheid van het huidige onderzoek en het onderzoek van Honess en Charman (1992)*

Volgorde, gebaseerd op het huidige onderzoek.	Percentage dat met ‘Helemaal eens’ of ‘Eens’ heeft geantwoord in het huidige onderzoek	Volgorde, gebaseerd op het onderzoek van Honess en Charman (1992)	Percentage dat met ‘Yes’ of ‘Probably’ heeft geantwoord in het onderzoek van Honess en Charman (1992)
1. Afschrikken van criminelen	90.5%	1. Criminelen oppakken	96.6%
2. Criminelen oppakken	86.1%	2. Afschrikken van criminelen	87.1%
3. Mensen een veiliger gevoel geven	66.5%	3. Voorkomen dat onrust uitbreekt	68.3%
4. Algemeen publiek in de gaten houden	44.3%	4. Mensen een veiliger gevoel geven	65.1%
5. Voorkomen dat onrust uitbreekt	41.8%	5. Algemeen publiek in de gaten houden	51%
6. Mensen bespioneren	9.5%	6. Mensen bespioneren	41%

Conclusie en discussie

In dit onderzoek is gepoogd om meer kennis te krijgen over het grijze gebied van wat het effect is van aanwezigheid van beveiligingscamera’s op veiligheidsgevoelens. Het huidige onderzoek werkt verder uit waarmee vele anderen al begonnen zijn (zie bijvoorbeeld Gill & Spriggs, 2005; Honess & Charman, 1992; Sedat, 2015; Taylor, 2010; van der Sar et al., 2011; Van Rompay et al., 2015), waarbij in het huidige onderzoek de focus is gelegd op hoeveel belang de respondenten hechtten aan privacy, in welke mate ze vertrouwen hadden in de politie en welke reden werd gegeven aan camera aanwezigheid. Er werd gezocht naar antwoord op de vraag: ‘Wat is het effect van de manier waarop camera aanwezigheid gecommuniceerd wordt op de waargenomen veiligheid?’ Hierbij werden drie hypothesen opgesteld, waarbij ten eerste een hoofdeffect van camera aan- of afwezigheid

werd verwacht op het veiligheidsgevoel. Ten tweede werd verwacht dat degenen die veel belang hechtten aan privacy een lager veiligheidsgevoel zouden aangeven in de condities met camera's. Ten derde werd verwacht dat een hoge mate van vertrouwen in de politie zou leiden tot een hoger veiligheidsgevoel bij aanwezigheid van camera's. Bij de laatste twee hypothesen werd verwacht dat de effecten zouden worden gemedieerd door de reden die werd gegeven aan camera aanwezigheid. Om antwoord op de hoofdvraag te vinden en om bevestiging voor de verwachtingen te vinden werd een experimentele studie in combinatie met een vragenlijst uitgevoerd.

Uit de resultaten is gebleken dat de aanwezigheid van een camera, in het bijzonder wanneer er een bord van de politie bij hing, heeft gezorgd voor een significant lager veiligheidsgevoel dan bij de omgeving zonder camera. Oftewel, de respondenten hebben zich het meest veilig gevoeld in de situatie zonder beveiligingscamera's.

Daarnaast bleek uit de regressieanalyse dat de hoeveelheid vertrouwen die men heeft in de politie een significante voorspeller is voor het waargenomen veiligheidsgevoel. Hoe meer vertrouwen men heeft in de politie, hoe veiliger men zich voelt. Deze twee hoofdeffecten lijken elkaar tegen te spreken, want waar het veiligheidsgevoel afneemt bij camera-aanwezigheid, vooral in aanwezigheid van een politiebord, neemt het veiligheidsgevoel toe naarmate men meer vertrouwen heeft in de politie. Verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat deze twee naast elkaar kunnen bestaan. Het zou kunnen zijn hoe meer vertrouwen men heeft in de politie, hoe veiliger men zich over het algemeen voelt, maar dat dit veiligheidsgevoel toch afneemt wanneer men zich bewust is van een camera, omdat deze wellicht zou kunnen duidelijk maken dat de omgeving onveilig is.

Verder werd een significant interactie-effect gevonden, waarbij is gebleken dat de respondenten meer geneigd waren om surveillance als reden voor de aanwezigheid van de camera te geven wanneer ze veel belang hechten aan privacy in de situatie met een camera en een politiebord, dan wanneer ze in dezelfde situatie zaten maar weinig waarde hechtten aan privacy. Het omgekeerde effect is gevonden wanneer de respondenten in een situatie zonder camera waren. In dat geval waren de respondenten meer geneigd om surveillance als reden voor de camera aanwezigheid te geven als ze weinig waarde hechtten aan privacy, dan wanneer ze veel waarde hechtten aan privacy.

Uit aanvullende analyses werden nog meer noemenswaardige resultaten gevonden: zo bleek dat de respondenten die veel vertrouwen hadden in de politie eerder geneigd waren te denken dat de reden van camera-aanwezigheid is om mensen op te pakken die crimineel gedrag vertonen dan de respondenten die weinig vertrouwen hadden in de politie. Daarnaast bleek dat de respondenten in de condities met camera meer geneigd waren te denken dat camera's er hangen om te voorkomen dat onrust uitbreekt dan de respondenten in de conditie zonder camera.

Ten slotte werden meerdere bevindingen gedaan met betrekking tot het item dat aangeeft dat camera's dienen om mensen te bespioneren. Zo werd gevonden dat mensen die veel vertrouwen hebben in de politie minder geneigd zijn om camera's als spionage middel te zien dan mensen die weinig vertrouwen hebben in de politie. Daarnaast bleek dat degenen die veel waarde hechten aan

privacy eerder geneigd zijn om deze reden te geven voor camera-aanwezigheid dan de respondenten die minder waarde hechten aan privacy. Tot slot werd gevonden het effect op spionage bij camera afwezigheid sterker is wanneer men minder waarde hecht aan privacy dan wanneer met veel waarde hecht aan privacy, terwijl het omgekeerde effect gevonden werd bij camera-aanwezigheid, in het bijzonder in de conditie met bord.

Het experimentele onderzoek heeft geen bevestiging gegeven op de vooraf opgestelde verwachtingen. De onderzoeksvraag kan gedeeltelijk worden beantwoord, er is namelijk gebleken dat de waargenomen veiligheid afneemt naar mate de aanwezigheid van een beveiligingscamera gecommuniceerd wordt middels een bord van de politie. Verder is duidelijk geworden dat men de omgeving het meest veilig waardeert wanneer er geen beveiligingscamera's aanwezig zijn. Verder is gebleken dat er verschillen zijn in redenen die worden gegeven aan camera-aanwezigheid en dat deze soms afhankelijk zijn van de mate van vertrouwen die men heeft in de politie, in hoeverre men belang hecht aan privacy en in welke omgeving ze zijn. Er kunnen, op grond van het huidige onderzoek, geen verdere uitspraken worden gedaan andere effecten van communicatie met betrekking tot camera aanwezigheid.

Het gevonden hoofdeffect van camera aan- en afwezigheid is in overeenstemming met sommige literatuur. Zoals aangegeven in de inleiding bestaan veel verschillende bevindingen met betrekking tot het effect van beveiligingscamera's op veiligheidsgevoelens. Het huidige onderzoek heeft extra bewijs geleverd voor het negatieve effect van beveiligingscamera's op veiligheidsgevoelens en is daarmee in lijn met onderzoek van o.a. Gill en Spriggs (2005), waarbij gesteld werd dat mensen zich onveiliger voelden omdat camera aanwezigheid suggereert dat het nodig is, omdat de omgeving wellicht onveiliger is dan in eerste instantie verwacht werd. In het huidige onderzoek werd gevonden dat men zich het meest onveilig voelde in de situatie met camera én bord. Het zou zo kunnen zijn dat dit kwam doordat het bord ervoor zorgde dat de camera beter opviel. Wellicht viel camera niet zo op wanneer er geen bord bij hing en dat mensen daarom die omgeving als veiliger beoordeelden dan de foto met camera en bord, wat niet werd verwacht.

Daarentegen zijn de bevindingen van het huidige onderzoek dus in strijd met andere gevonden resultaten, zoals die van Van Rompay et al. (2015), waarbij een omgeving met camera positiever werd beoordeeld dan een omgeving zonder camera. In het huidige onderzoek en het onderzoek van Van Rompay et al. (2015) is dezelfde vragenlijst gebruikt om veiligheidsgevoelens te meten. In het huidige onderzoek werden relatief hoge gemiddelden gevonden, dit zou kunnen betekenen dat de foto's die in het huidige onderzoek gebruikt werden (zie figuur 3, 4 en 5) wellicht een erg veilige omgeving uitstraalden, waardoor mensen blijkbaar een hoge score gaven aan hun waargenomen veiligheidsgevoel. Hieruit blijkt dat foto's van verschillende omgevingen hele verschillende veiligheidsgevoelens kunnen opwekken. De foto die in het huidige onderzoek gebruikt werd was een winkelstraat bij daglicht, waarbij geen vernielingen en dergelijken te zien waren. Uit onderzoek is reeds gebleken dat omgevingsfactoren invloed hebben op gevoel en gedrag. Omgevingsfactoren zoals

een open ruimte of afgesloten ruimte, kleuren en verlichting spelen daarbij een rol (Okken, 2013). De specifieke omgeving van het huidige onderzoek heeft wellicht ervoor gezorgd dat men een hoog veiligheidsgevoel waarnam. Verwacht wordt dat wanneer dit onderzoek wordt uitgevoerd met andere omgevingsfactoren (licht/donker, rustig/druk, binnen/buiten etc.) dat andere veiligheidsgevoelens waargenomen worden. Hieruit volgt ook dat per omgeving moet worden bekeken hoe veilig mensen zich voelen en hoe een bijdrage aan meer veiligheidsgevoel kan worden geleverd. Dit is in overeenstemming met Cole (2002), die reeds aangaf dat het van belang is om het communicatiemiddel voor camera aanwezigheid af te stemmen op de betreffende omgeving. Enkelingen die de enquête ingevuld hebben zijn na afloop mondeling te woord gestaan, waarbij ook duidelijk gemaakt werd dat veiligheidsgevoel erg afhankelijk was van de omgeving. Daarbij werden uitspraken gedaan als *‘Als het donker is vind ik het wel prettig als er een camera hangt, maar overdag juist weer niet.’*. Hieruit blijkt dus ook dat de omgeving waarin men zich bevindt van grote invloed is op veiligheidsgevoelens.

De vragenlijsten die in het onderzoek zijn gebruikt hebben een bijdrage geleverd aan de betrouwbaarheid en validiteit want voor het grootste deel is gebruik gemaakt van gevalideerde vragenlijsten die reeds in andere onderzoeken gebruikt zijn. De betrouwbaarheid van deze vragenlijsten is getoetst en ook hieruit kwamen redelijk tot goede waarden naar voren. Daarentegen gaf een aantal respondenten ($n = 3$) de buurt te kennen waarin de foto gemaakt was, waardoor zij eventueel bevooroordeeld zouden zijn. Dit zou voor een vertekening kunnen hebben gezorgd in de data. Het gaat echter om een kleine groep, waardoor deze vertekening minimaal is.

Tot slot zullen aanbevelingen worden gedaan voor toekomstig onderzoek. Ten eerste zou worden aanbevolen deze studie uit te voeren in verschillende omgevingen, om te onderzoeken welke omgevingsfactoren leiden tot meer veiligheidsgevoelens en andersom. Daarnaast wordt aanbevolen om het experimentele materiaal anders in te zetten. In het huidige onderzoek werd dus een foto gebruikt, het zou echter beter zijn de respondenten een echte omgeving te laten ervaren, want wanneer iemand zich alleen voorstelt hoe het is om op een plek te zijn waar een camera hangt blijkt anders te zijn dan daadwerkelijk op een plek te zijn waar een camera hangt, dan wordt de aanwezigheid significant minder positief beoordeeld (O'Donnell et al., 2010).

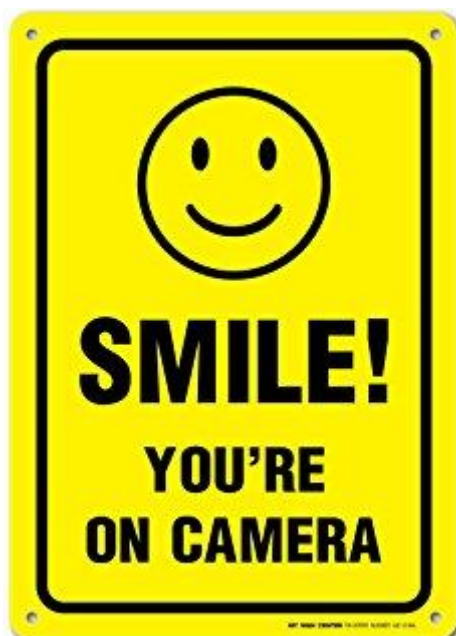
Een ander interessant aspect om verder op in te gaan zou zijn waarom men een conditie met een bord van de politie als minder veilig evalueert. Hierin zou bijvoorbeeld een kwalitatief onderzoek aan bij kunnen dragen. Daarbij zou ook ingegaan kunnen worden op de komst van ‘slimme camera’s’, die bijvoorbeeld beschikken over gezichtsherkenning. Gezichtsherkenning gaat een stap verder en zou daarom ook nog meer inbreuk op privacy kunnen zijn. Ook zou ingegaan kunnen worden op het verschil tussen actieve en passieve controle. Want als men weet dat men niet bekeken wordt zou dit een ander effect kunnen hebben dan wanneer men weet wel bekeken te worden, omdat de mens van nature niet graag bekeken wordt (van der Sar, 2011). Ten slotte wordt aanbevolen om vervolgonderzoek te richten op de nieuwste ontwikkelingen op gebied van beveiliging, zoals het inzetten van drones als beveiligingscamera’s, want deze zijn in opkomst. Zo zou gemeente Enschede

automatische drones willen gaan inzetten als bewaking. Er is echter nog weinig bekend over welk effect drones hebben op veiligheidsgevoelens van mensen.

Literatuur

- Becker, S. (2016, 22 december). Duits cameradebat barst los: veiligheid versus privacy. *Trouw*.
Geraadpleegd op www.trouw.nl
- Cole, M. (2002). Signage and Surveillance: Interrogating the Textual Context of CCTV in the UK. *Surveillance & Society*, 2(2/3).
- Dinger, A. (2017, 19 februari). Berlin will neue Videoüberwachung im Bahnhof Südkreuz testen. *Berliner Morgenpost*. Opgevraagd van www.morgenpost.de
- Ferraro, K. F. (1995). *Fear of crime: Interpreting victimization risk*: SUNY press.
- Gill, M., & Spriggs, A. (2005). *Assessing the impact of CCTV*: Home Office Research, Development and Statistics Directorate London.
- Helten, F., & Fischer, B. (2004). What do people think about CCTV? Findings from a Berlin survey. *Berlin Institute for Social Research*, 12-18.
- Honess, T., & Charman, E. (1992). *Closed circuit television in public places: Its acceptability and perceived effectiveness*: Home Office London.
- Kitchin, R. (2014) The real-time city? Big data and smart urbanism. *GeoJournal*, 79(1), 1-14.
- Koffijberg, J., Dekkers, S., Homburg, G., & Van den Berg, B. (2009). NIETS TE VERBERGEN EN TOCH BANG Nederlandse burgers over het gebruik van hun gegevens in de glazen samenleving: Regioplan, see: www.cpbweb.nl.
- Kroeks-de, R. C., Westerdijk, R., & Zwenne, G. (2016). De Algemene Verordening Gegevensbescherming. *Tijdschrift voor Internetrecht*, 2016, 9.
- Mayer, R. C., & Davis, J. H. (1999). The effect of the performance appraisal system on trust for management: A field quasi-experiment. *Journal of applied psychology*, 84(1), 123.
- Mayer, R. C., Davis, J. H., & Schoorman, F. D. (1995). An integrative model of organizational trust. *Academy of management review*, 20(3), 709-734.
- Mitrou, L., Droghkaris, P., & Leventakis, G. (2017). 7 Perceptions of videosurveillance in Greece. *Surveillance, Privacy and Security: Citizens' Perspectives*, 16.
- O'Donnell, A. T., Jetten, J., & Ryan, M. K. (2010). Who is watching over you? The role of shared identity in perceptions of surveillance. *European Journal of Social Psychology*, 40(1), 135-147.
- Okken, V. S. (2013). *Exploring space: Effects of environmental stimuli on self-disclosure*: Universiteit Twente.
- Samatas, M. (2008). From thought control to traffic control: CCTV politics of expansion and resistance in post-Olympics Greece *Surveillance and governance: Crime control and beyond* (pp. 345-369): Emerald Group Publishing Limited.
- Sedat, K. (2015). The Effectiveness of CCTV in Public Places: Fear of Crime and Perceived Safety of Citizens.

- Taylor, E. (2010). I spy with my little eye: the use of CCTV in schools and the impact on privacy. *The Sociological Review*, 58(3), 381-405.
- Tempel, F. (2017, 5 januari). Warum Videoüberwachung Terror nicht verhindert. *Vice*. Opgevraagd van www.vice.com
- van der Sar, M., Mulder, I., & Choenni, S. (2011). *Camera use in the public domain: Towards a "Big Sister" approach*. Paper presented at the Socio-Technical Aspects in Security and Trust (STAST), 2011 1st Workshop on.
- van Rompay, T. J. L., de Vries, P. W., & Damink, M. T. (2015) "For your safety": effects of camera surveillance on safety impressions, situation construal and attributed intent. *Vol. 9072. Lecture Notes in Computer Science (including subseries Lecture Notes in Artificial Intelligence and Lecture Notes in Bioinformatics)* (pp. 141-146).
- van Zoonen, L. (2016). Privacy concerns in smart cities. *Government Information Quarterly*, 33(3), 472-480.

De effecten van beveiligingscamera's op waargenomen veiligheidsgevoelens

Welkom!

Hieronder kun je kiezen in welke taal je deel wilt nemen aan het onderzoek.

Welcome!

Below you can choose in which language you want to participate in this research:

- Nederlands
- English

Dear Sir/Madam,

First of all, I would like to thank you for participating in the research that I conduct as a bachelor in psychology at the University of Twente. This research is about the effects of security cameras on perceived safety. I am interested in your personal opinion and feelings, so there is no "good" or "wrong" answer. Your first impression is usually the best. Your answers will be treated strictly confidential. Participation in this research is voluntary. You can stop at any time. Participation in this study will take about 10 minutes.

Thank you in advance for your effort!

Anne Oltvoort

Supervisor: Dr MSc P. W. De Vries

I have read the form and give permission for participating in the research by clicking ">>".

General data

What is your age?

What is your sex?

- Male
- Female

What is your Nationality

- Dutch
- German
- Other

What is the highest level of school you have completed or the highest degree you have received?

- Primary School (Grundschule)
- Vocational education (e.g. Hauptschule)
- Secondary education (e.g. Realschule)
- Higher secondary education (e.g. Abitur, Fachhochschulreife)

- Bachelor's degree
- Master's degree
- Doctoral degree
- Other

Take a look at the picture below accurately, questions will follow related to this picture.

Take a look at the picture below accurately, questions will follow related to this picture.

Take a look at the picture below accurately, questions will follow related to this picture.

Indicate to what extent the following feelings were present while looking at the picture

Totally not present Not present Neutral Present Totally present

Safe

Agreeable

Cozy

Warm

Orderly

The following statements are about privacy. Indicate to what extent you agree with the following questions.

Not at all Not Neutral A bit Very much

How important do you think it is that your personal information remains confidential?

How concerned are you about the use of your personal information by companies?

How concerned are you about the use of your personal information by the government?

Indicate to what extent you agree with the following statements

Strongly disagree Disagree Neutral Agree Strongly agree

I do not read the signs with regard to the presence of security cameras

I read the signs with regard to the presence of security cameras superficially

I read the signs regarding the presence of security cameras carefully

The following statements are about the reason for the presence of security cameras. For what purpose/purposes do you think the security camera is used?

Do you think the camera is being used...

Strongly disagree Disagree Neutral Agree Strongly agree

...To help catch people who commit a crime

...To check up on the general public

...To scare off somebody who might commit a crime

...To stop trouble breaking out

...To make people feel safe

...To spy on people

The following statements are about trust in the police. Indicate to what extent you agree with the following statements.

Strongly disagree Disagree Neutral Agree Strongly agree

The police is very capable of performing its job

The police is known to be successful at the things they do

The police has much knowledge about the work that needs to be done

I feel very confident about the skills of the police

The police has specialized capabilities that can increase their performance

The police is well qualified

Indicate to what extent you agree with the following statements

Strongly disagree Disagree Neutral Agree Strongly agree

The police is very concerned about my welfare

The police would not knowingly do anything to hurt me

The police looks out for what is important to me

The police will go out of its way to help me

Indicate to what extent you agree with the following statements

Strongly disagree Disagree Neutral Agree Strongly agree

The police has a strong sense of justice

I never have to wonder whether the police will stick to its word

The police tries hard to be fair in dealing with others

The actions and behaviours of the police are not very consistent

I like the values of the police

Sound principles seem to guide the behaviour of the police

You are now at the end of this questionnaire.

The purpose of this research is to find out what impact the “importance of privacy” has on “perceived safety” and what influence “trust in the police” has on “perceived safety”.

In addition, it is examined whether the “reason for camera presence” plays a role in the safety feelings.

Do you agree that your anonymous data will be used for this purpose?

- Yes
- No
- Yes, but

I would like to thank you very much for your participation.

Anne Oltvoort

If you have questions or comments, or are you curious about the results?

Please send an e-mail to:

a.b.a.oltvoort@student.utwente.nl

Beste meneer, mevrouw,

Allereerst wil ik je hartelijk bedanken dat je deel wilt nemen aan het onderzoek dat ik doe als bachelorthese in de Psychologie aan de Universiteit Twente. Dit onderzoek gaat over de effecten die beveiligingscamera's hebben op waargenomen veiligheidsgevoel. Ik ben geïnteresseerd in je persoonlijke mening en gevoel, er bestaan dus geen 'goede' of 'foute' antwoorden. Je eerste indruk is meestal het beste.

Al je antwoorden worden strikt vertrouwelijk behandeld. Deelname aan dit onderzoek is vrijwillig. Je kunt op ieder gewenst moment stoppen met de deelname. Deelname aan dit onderzoek zal ongeveer 10 minuten duren.

Bij voorbaat hartelijk dank voor moeite!

Anne Oltvoort

Begeleider: Dr. Ir. P. W. De Vries

Ik heb het formulier gelezen en geef toestemming voor het onderzoek door op '>>' te klikken.

Algemene gegevens

Wat is je leeftijd?....

Wat is je geslacht?

- Vrouw
- Man

Wat is je nationaliteit?

- Nederlands
- Duits
- Anders

Wat is je hoogst genoten opleiding?

- Basisschool
- Beroepsonderwijs (bijv. MBO)
- Voortgezet onderwijs (bijv. MAVO)
- Hoger Voortgezet Onderwijs (HAVO, VWO)
- Bachelor diploma
- Master diploma
- Doctorale graad
- Anders:

Bekijk onderstaande foto nauwkeurig, daarna zullen vragen volgen die betrekking hebben tot deze foto.

Bekijk onderstaande foto nauwkeurig, daarna zullen vragen volgen die betrekking hebben tot deze foto.

Bekijk onderstaande foto nauwkeurig, daarna zullen vragen volgen die betrekking hebben tot deze foto.

Geef aan in hoeverre de volgende gevoelens aanwezig waren tijdens het zien van de foto

Helemaal niet aanwezig Niet aanwezig Neutraal Aanwezig Heel erg aanwezig

Veilig

Aangenaam

Gezellig

Warm

Ordelijk

De volgende stellingen gaan over privacy. Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen

Helemaal niet Niet Neutraal Wel In grote mate

Hoe belangrijk vind je het dat je persoonlijke informatie vertrouwelijk blijft?

Hoe bezorgd ben je over het gebruik van je persoonlijke informatie door bedrijven?

Hoe bezorgd ben je over het gebruik van je persoonlijke informatie door de overheid?

Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen

Helemaal oneens Oneens Neutraal Eens Helemaal eens

Ik lees de borden met betrekking tot aanwezigheid van beveiligingscamera's niet

Ik lees de borden met betrekking tot aanwezigheid van beveiligingscamera's oppervlakkig

Ik lees de borden met betrekking tot aanwezigheid van beveiligingscamera's aandachtig.

De volgende stellingen gaan over de reden van de aanwezigheid van beveiligingscamera's.

Met welk(e) doel(en) denk je dat de beveiligingscamera gebruikt wordt?

Denk je dat de camera gebruikt wordt....

Helemaal oneens Oneens Neutraal Eens Helemaal eens

...Om mensen op te pakken die crimineel gedrag vertonen?

...Om het algemeen publiek in de gaten te houden?

...Om iemand die criminaliteit zou kunnen vertonen af te schrikken?

...Om te voorkomen dat onrust uitbreekt?

...Om mensen een veiliger gevoel te geven?

...Om mensen te bespioneren?

De volgende stellingen gaan over vertrouwen in de politie. Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen.

Helemaal oneens Oneens Neutraal Eens Helemaal eens

De politie is erg vaardig in het doen van zijn werk

De politie staat er om bekend succesvol te zijn in wat zij doen

De politie heeft veel kennis van de taken die zij hebben

Ik ben erg zeker van de vaardigheden van de politie

De politie heeft speciale vaardigheden die hun prestatie verbeteren

De politie is goed gekwalificeerd

Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen

Helemaal oneens Oneens Neutraal Eens Helemaal eens

De politie hecht veel waarde aan mijn welzijn

De politie zou nooit bewust iets doen om mij te kwetsen

De politie zorgt goed voor wat ik belangrijk vind

De politie zal er alles aan doen om mij te helpen

Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen

Helemaal oneens Oneens Neutraal Eens Helemaal eens

De politie heeft een sterk gevoel voor gerechtigheid

Ik hoef me nooit af te vragen of de politie zich aan zijn woord zal houden

De politie doet hard zijn best om eerlijk te zijn richting anderen

De daden en het gedrag van de politie zijn niet erg consistent

Ik waardeer de waarden van de politie

Het gedrag van de politie lijkt te worden geleid door gedegen principes

Je bent nu aan het eind van deze vragenlijst gekomen.

Het doel van dit onderzoek is erachter komen welke invloed het 'belang van privacy' heeft op 'waargenomen veiligheid' en welke invloed 'vertrouwen in de politie' heeft op 'waargenomen veiligheid'.

Daarbij wordt ook gekeken of de 'reden voor camera aanwezigheid' een rol speelt in het veiligheidsgevoel dat wordt waargenomen.

Ga je ermee akkoord dat je anonieme gegevens worden gebruikt voor dit doel?

- Ja
- Nee
- Ja, maar....

Ik wil je hartelijk bedanken voor je deelname.

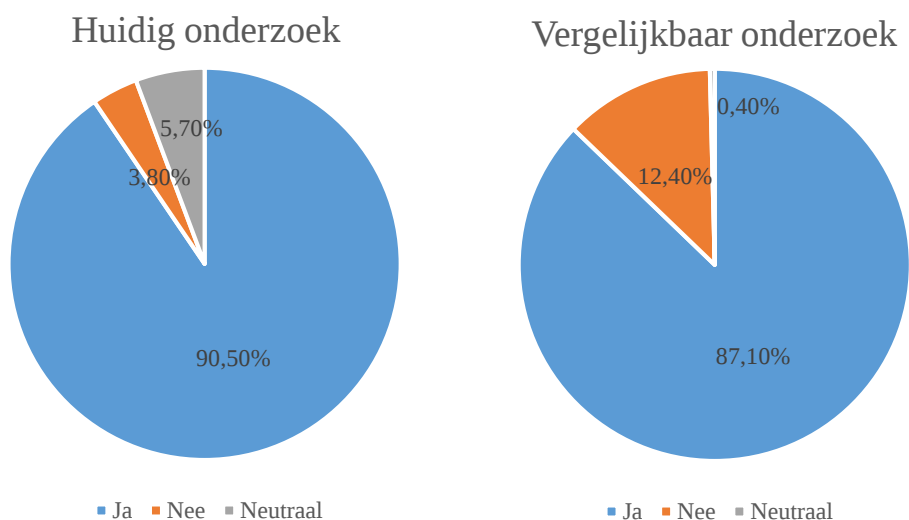
Anne Oltvoort

Heb je nog vragen of opmerkingen, of ben je nieuwsgierig naar de resultaten?

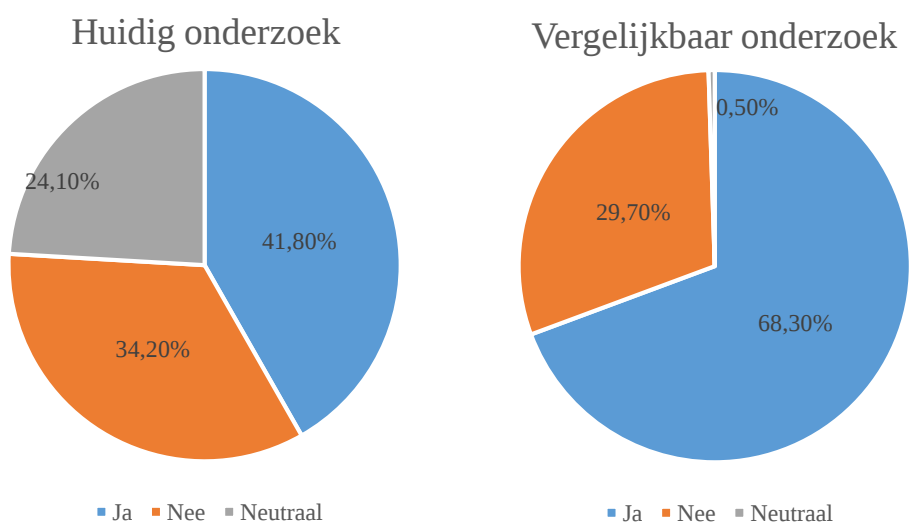
Mail dan naar:

a.b.a.oltvoort@student.utwente.nl

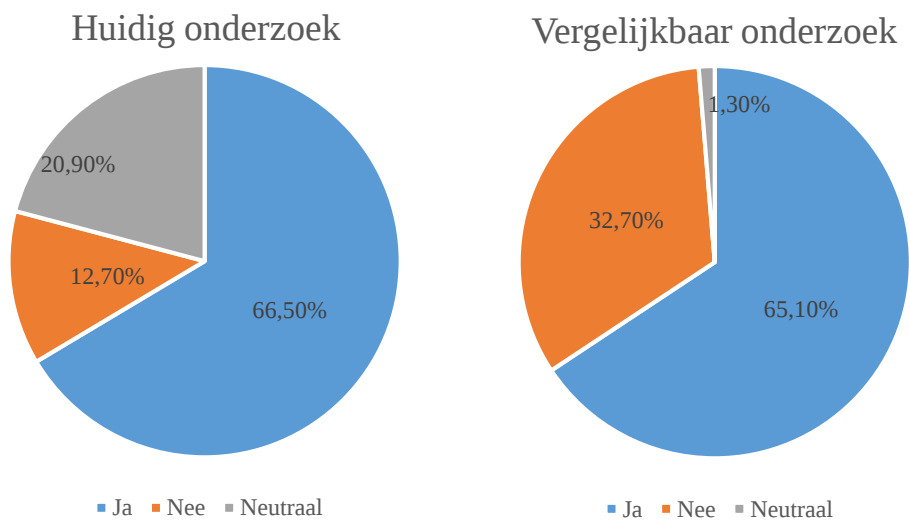
Afschrikken van criminelen

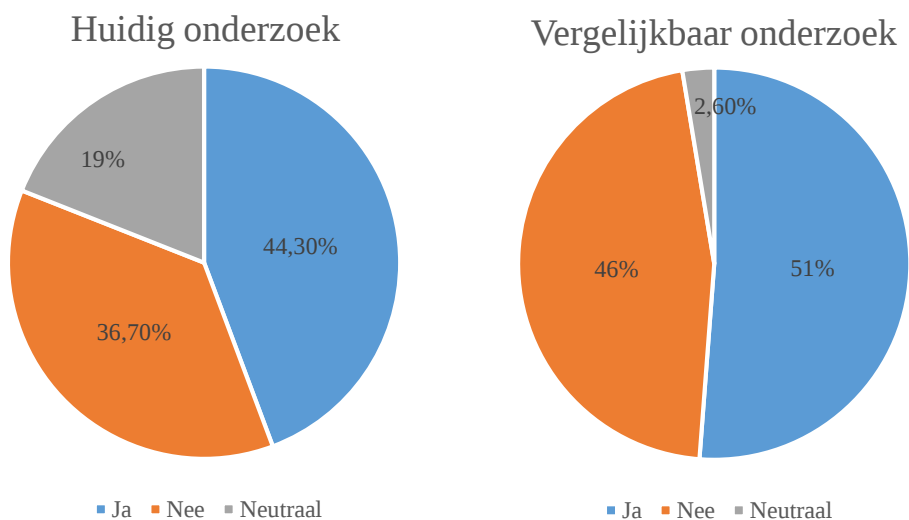
Voorkomen dat onrust uitbreekt

Mensen een veiliger gevoel geven

Algemeen publiek in de gaten houden

Mensen bespioneren

